

Zásady komunikace se SJ

Uvádím několik zásad, kterým jsem se učil během mých mnoha rozhovorů:

Nepouštět se do teologických diskusí *
Využít osobních svědectví a vlastní zkušenost *
Začít dobrou otázkou *
Vést rozhovor *
Nemusíme začínat Biblií *
Budou volit jiné téma *
Jedna mysl i slova *
„Pingpongový“ způsob *
Nenechat se vyvést z rovnováhy *
Útočí na jiné církve *
Neoplácet stejnou mincí *
Platit pozitivním příkladem *
Jak se tedy můžeme vyhnout „pingpongovému rozhovoru se SJ *
Klást podnětné otázky *
Přimlouvát se za osvobození *
Méně může být více *
Vycházet z jejich literatury

Nepouštět se do teologických diskusí

Cíleně hovořit na ulicích u stojánků se SJ by měli lidé, kteří jsou připraveni a schopni vést rozhovory a obstát. To však neznamená, že jiní lidé nemají diskutovat se SJ. Ale lze doporučit, zejména křesťanům, vyznávajícím Krista, nepouštět se do hlubokých teologických diskusí.

Není možné je oslovit

Je potřeba si uvědomit, že jako křesťané jsme při rozhovorech s těmi lidmi v pokušení okamžitého obhajování naší víry a ke korigování jejich učení, možná i postojů. Samozřejmě je důležité, zda máme možnost se setkat jen jednou nahodile, nebo předpokládáme, že naše schůzky se budou opakovat. Podle toho můžeme volit způsob naší komunikace a seznamování se.

Musíme mít na paměti, že jejich mysl je zastřena, je v „zajetí Strážné věže“. Je pod mnohaletým vlivem organizace, která má za cíl podrobit jejich myšlení podle svých představ. Není možné je oslovit, oslnit našim poznáním Písma. Především otázky, které se nám jeví jako nejdůležitější (božství Ježíše, Ducha svatého, velký zástup...) paradoxně zavírají možnost, aby SJ reagovali pozitivně. Pravděpodobně zbystrí pozornost, nasměrují mysl na to, čemu se učili o pohanské Trojici a nejsou schopni reflexe.

Není jednoduché se s tím vyrovnat a hledat jinou strategii, která snad dokáže poodhalit něco z toho jiného nesvědkovského světa.

Lidé, kteří slouží SJ, mluví o tom, že je vhodné se pokusit navázat vztah. Začít o něčem, co máme společné (osobní vztah k Bohu, rodina, společnost, problémy, které se nás v současné době týkají...). To znamená přiblížit se srdcem a pak hledat vhodné otázky, spíše týkající se jejich literatury, nesplněných proroctví.

Jako zajímavá témata mohou být svoboda, získávání informací, kontakty ke světu, jiným církvím, nebo zákaz studia na vysokých školách.

Pokud to je možné natuknou něco o jejich VRO, ale opatrně, citlivě.

Musím poctivě přiznat, že jsem většinou inklinoval k těm biblickým, teologickým otázkám a nejčastěji jsem na nich troskotal. Někdy jsem se po hodinovém rozhovoru cítil jako „spraskaný pes“. Bylo to tehdy, když se mi vyloženě vysmáli, podceňovali a povyšovali.

Využit osobních svědectví a vlastní zkušenost

Použit osobní svědectví a zkušenosti, které v následování Ježíše máme osobně. Jsou oblasti, kterým SJ nerozumí a mohou být nimi zmateni. Jedná se o otázku znovuzrození, obrácení ke Kristu, naplnění Duchem. Tam se cítí nesví, nemají jistotu a často se odmlčí. Nerozumí těmto oblastem duchovního života.

Začít dobrou otázkou

Je potřeba dobře začít. Oslovit je a případně položit dobrou otázku. Když jsem začínal pravidelné rozhovory, tak jsem nebyl zcela upřímný vůči nim. Tvářil jsem se jako nevěřící a nic neznající. Stejně mně po krátké době prokoukli, že jsem křesťan, když jsem začal odpovídat, nebo se jich konkrétně dotazovat.

Později jsem si vždy prohlížel jejich novou literaturu ze stojánku a řekl jsem jim, že čtu jejich literaturu pravidelně a zároveň studuji Bibli. Mám důležité otázky, na které bych se jich rád zeptal. A tím je dialog otevřen.

Vést rozhovor

Jako podstatné taky vidím to, že **není možné, aby rozhovor vedli oni sami**. Je potřeba se pokusit **určovat směr rozhovoru, především kladením otázek**. V opačném případě ztrácíme čas a jen málo se dostaneme ke slovu o věcech, které se nám jeví, jako důležité.

Zjistil jsem, že ve většině případů mi bylo dáno, takto vést diskusi. Nestalo se mi to ani jednou, aby mně „střihli“ a nechtěli dál pokračovat. Je to dáno i tím, že oni nějakým způsobem poznají, že nejsem bývalý SJ. To by mně opravdu odeslali hned v začátku. To je opravdu docela výhodné postavení vůči těm, kteří byli svědky a stali se „odpadlíky“. Ti v rozhovorech většinou nemají šanci.

Vždy jsme hovořili alespoň hodinu, do vystřídání další dvojic. Někdy jsme pokračovali ještě dál. Možná to je tím, že se jim zdálo zajímavé se mnou mluvit, protože se velmi málo setkávají s křesťany, kteří je takto konkrétně osloví. Mohlo se jim zdát, že se jim podaří mně získat pro organizaci.

Nemusíme začínat Biblií

Zjistil jsem, že není potřeba nutně začínat Biblií. Můžeme se pokusit navázat normální lidský vztah - zeptat se na rodinu, na jejich sbor, na obavy, které prožívají, na společenské problémy, které vidí, za co se modlí. Podle mých zkušeností, tento druh rozhovoru je mnohem efektivnější, pomůže nám se přiblížit nejen rozumem, ale srdcem.

Pak se může stát, že nám položí otázku duchovní, biblickou, která je trápí, nebo zatěžuje, na kterou hledají odpověď. Sám musím vyznat, že tento druh rozhovoru jsem mnohem méně využíval. Ale bylo pár situací, když jsem měl pocit, že jsme se sblížili, naslouchali si navzájem a pak jsme pokračovali někde v kavárně, nebo u nás doma.

„Úniková témata“

Je dobré mít na paměti, že se budou snažit za každou cenu vyhnout těžké otázce tím, že nás budou chtít odlákat na jiné téma. Jsou v tom mistry. Mnohokrát jsem se vzpamatovával z toho, že jsme skončili úplně jinde, aniž by se nám alespoň zčásti podařilo najít odpověď na téma navržené na začátku. Většinou neodpovídají na určený biblický citát, ale volí zcela jiný a pak další. Často používají „únikové „ otázky“ opakovaně.

Některé z únikových otázek jsou: Proč Bůh stvořil naši zemi? Proč stvořil Adama a Evu? Ježíš mluvil o Otci, že je větší, než on. Kdo jste? Věříte v Trojici?

Na jasný biblický text často neodpoví, ale kontrují jiným textem Písma.

„Já a Otec jsme jedno“ nebo Otec je ve mně a já v Otci“ - vůči „Otec je větší , než já“.

Působí Písmo na nás, nebo my na Písmo?

Myslím, že je důležité, aby Písmo působilo na naše myšlení, srdce, nezávisle na ředem přijatá schémata učení, nebo vlastní myšlenky. Opravdu je dobré zkoumat, zda Písmo působí na mně, nebo já na Písmo.

Každý z nás potřebujeme sebe podřizovat a to je někdy docela nesnadné. Ježíš to vystihl, že: "Zkoumáte Písmo, ale ke mně přijít nechcete, abyste měli život". Myslím, že jediným východiskem je modlitba o vedení Duchem svatým při čtení Písma, aby on sám nám odhaloval slávu Kristovou i Otcovou.

Jedna mysl i slova

Časem jsem zjistil, že mají základní témata všichni „v malíčku“. Dokážou dokonce používat stejný styl a jazyk odpovědi, kdekoliv se nachází. Je možné říci, že celá organizace je „jedné mysli i slova“. Mnohokrát jsem dokázal předvídat, jaká bude jejich odpověď. Jsem přesvědčen, že je stejná v celé organizaci, ve všech sborech a zemích.

„Pingpongový“ způsob

Existuje nebezpečí, kterému se při častějších rozhovorech nelze vyhnout. Je to styl „pingpongového míčku“. Jeden argument na jedné straně, další na druhé. A znova další kolo otázek a odpovědi. Zdá se to lákavé, ale je zbytečné, dokonce kontraproduktivní. Jeví se to jako pokus o konečné vítězství argumentů na jedné, nebo druhé straně. Čím déle hrajeme, tím jsme více vtahováni do „hry“ na argumenty. Může to skončit zklamáním, zraněním partnera, nebo uzavřením pro další kontakt. Musím sám přiznat, že jsem si vyzkoušel několikrát tento způsob komunikace, ale bez efektu a požehnání z rozsévání dobré zprávy a budování vztahů.

Po takovém typu rozhovorů jsem byl většinou naštván i sám na sebe, za nepředvídané reakce, neschopnost. Intenzívně jsem přemýšlel o tom, jak to povím příště jinak a lépe, jak to důkladně vysvětlím a dokážu pravdu, která se jeví být na mé straně. Samozřejmě jistotu pravdy prožívá i můj „protihráč“. Nerad bych se v budoucnu vrátil k tomuto typu „dialogů“.

Nenechat se vyvést z rovnováhy

To nejhorší, co se nám může stát - nechat se vyvést z rovnováhy. Když jeden, nebo druhý začne být nervózní, začne útočit, za každou cenu musí dokázat, kde je pravda.

Stalo se mi to párkrát, když jsem nedokázal pochopit, dle mého názoru, tvrdost mého partnera. Byl jsem skálopevně přesvědčen, že to ani jinak nemůže být. Jemu se však zdálo totéž, ale z jeho pohledu. Byl jsem vyveden z míry, naštvál jsem se.

Uvedu pár věcí, které mně několikrát vyvedly z rovnováhy:

Veliký zástup stojí před trůnem a před svatyní (Zj. 5), dokonce je zdůrazněno, že v nebi (Zj. 19). Oni tvrdí, že ne, že to je na zemi.

Ježíš řekl po svém vzkříšení učedníkům, aby si prohlédli jeho probité tělo (rány na ruce a nohou) (Jan. 20). „Dotkněte se mne, protože duch nemá tělo ani kosti, jako vidíte, že mám já. A pojedl před nimi“. SJ, tvrdí vehementně, že „ne, to nebylo Ježíšovo tělo. Přece andělé taky mohou na sebe brát lidská těla. To neexistuje.“ Ježíš lhal učedníkům? Nebo Jan to popletl?

Existuje spousta veršů, že Ježíš přijde na zem a bude viděn. „Uvidí ho každé oko“...SJ se dušují, že nebude již nikdy viděn. Přijde jen neviditelně, skrytě. Máme před sebou knihu Zjevení, že bude spatřen a bude jednat s lidmi, čtete to vícekrát a Svědkyně mi tvrdí do očí, že ne, že to tak nebude.

Po takto vedeném rozhovoru si kladu otázku, zda mám dále pokračovat? Má to cenu? Ale mně to nedá. Když je vidím znova, tak jdu za nimi.

Nevyčítat, nevyhrožovat, nesoudit

Z naší strany je nebezpečí začít SJ vyčítat jejich případnou neznalost Písma, začít je litovat, vyhrožovat Božím soudem, platit „stejnou mincí“, jako oni nám.

Útočí na jiné církve

Velmi častým únikovým manévrem je útok na jiné církve. To se stává v případech, že nedokážou dál odpovědět na otázku, jsou překvapeni něčím, o čem neměli tušení. Začnou „pohanskou Trojicí“, nemravností církví a jejich falešným učením.

Neoplácet stejnou mincí

Několikrát jsem byl v pokušení oplácet stejnou mincí. Kdysi jsem se vyhýbal útokům na ně. Přesto jsem asi ve čtyřech případech použil stejný způsob, jako odpověď na odsuzování jiných křesťanských církví. Řekl jsem jim o některých „kauzách“ mezi nimi. Byli velmi překvapeni. Někteří mi slíbili, že se na to musí podívat blíže.

Oplatit pozitivním příkladem

Jsem přesvědčen, že je lepší odpovídat pozitivními příklady o činnosti církve ve světě, v naší zemi, nebo ve vlastním sboru.

Jak se tedy můžeme vyhnout „pingpongovému rozhovoru se SJ?

Naslouchat

Více, než mluvit, naslouchat. Pokusit se zaslechnout i to, co je mezi slovy, řádky. Co nebylo vysloveno, ale je skryto uvnitř a co třeba mému partnerovi v noci nedá spát.

Klást podnětné otázky

Více, než mluvit, pokládat dobré otázky, které budou podněcovat, kterým se nedá ihned jen tak vyhnout. Je známo, že SJ jsou zvyklí odpovídat jen na předem dané otázky, které mají již určenou odpověď. Nečekané a neznámé otázky je uvádějí do rozpaků. Při samotném rozhovoru, když se odmlčí, hledají v Písmu, co ještě asi před tím nikdy neviděli, tak se většinou modlím o moc svatého Ducha a jeho světlo pro pochopení Písma, pro toho, který zrovna hledá.

Více, než mluvit o Bohu se SJ, tak mluvit s Bohem o nich.

Přimlouvat se za osvobození

Více, než mluvit se SJ je potřeba se opravdu za ně přimlouvat o osvobození od moci zlého. Několikrát mi to bylo potvrzeno i velmi názorně při konkrétním se „stavění“ proti tomu zlému.

"Neboť ačkoli žijeme v těle, nebojujeme podle těla. Zbraně našeho boje nejsou tělesné, ale mají od Boha sílu bořit opevnění; boříme rozumování a každou povýšenost, která se pozvedá proti poznání Boha. Uvádíme do zajetí každou myšlenku, aby byla poslušna Krista (2. Kor. 10:3-5).

Méně může být více.

Více, než mluvit a řešit více témat najednou, je lepší se držet jen pár myšlenek (2 - 3) a pokusit se je prohloubit, osvětlit vícero citáty z Písma. Samozřejmě záleží na délce rozhovoru. Je zřejmé, že někdy kratičkový rozhovor může být efektivnější, než dlouhá mnoho - tematická konverzace. Právě proto, že oni znají některé texty vytržené z kontextu, tento způsob může být pro ně objevný a zajímavý pro další studium.

Vycházet z jejich literatury

V posledním období jsem používal jejich časopisy, knihy a podle nich jsem se tázal na otázky, které se zdály vyloženě proti Písmu.

Zdá se, že v některých případech je dobré připomenout i kauzy nesplněných proroctví, podle jejich literatury. Ne vždy jsou však ochotni přijmout kopie článků, které jim nabízíme. Mají dojem, že se jedná o materiál odpadlíků.